

Юнистар Аудит ХХК

АУДИТ, БАТАЛГААЖУУЛАЛТ, НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛ,
ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ, ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

СБД, 8-р хороо, Амарын гудамж,
Мигма төв 306 тоот
Утас: 3287358 99168961, 99994372
E-mail: info@unistaraudit.mn

2021.04.21 № 1 А-21/19

Танай _____ № _____

“БЭРХ УУЛ” ХК-ИЙН УДИРЛАГАД

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

Зөрчилгүй дүгнэлт

Бид Бэрх-Уул ХК-ийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдлын тайлан, энэ өдрөөрх жилийн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын хураангуйг багтаасан санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлээс бүрдсэн санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар, санхүүгийн тайлангууд нь бүх материаллаг зүйлсийн хувьд Бэрх-Уул ХК-ийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тухайн өдрөөрх тасалбар болгон бэлтгэсэн жилийн үйл ажиллагааны үр дүн болон мөнгөн гүйлгээг Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт болон Монгол Улсад мөрдөж байгаа холбогдох заавар, журмын дагуу үнэн зөв толилуулсан байна.

Зөрчилгүй дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын Олон Улсын Стандарт(АОУС)-уудын дагуу хийж гүйцэтгэлээ. Эдгээр стандартын дагуу хүлээх хариуцлагаа энэхүү тайлангийн санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүлээх хариуцлага хэсэгт харуулсан. Бид Монгол улсын хуулиар санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой ёс зүйн шаардлагуудын дагуу компаниас хараат бус байсан бөгөөд хуулиар шаардсан ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн. Бидний олж авсан аудитын нотолгоо нь бидний гаргасан дүгнэлтийн үндэслэл болоход хангалттай бөгөөд зохистой гэдэгт итгэж байна.

Тасралтгүй зарчимтай холбоотой материаллаг тодорхой байдал

Бид санхүүгийн тайлангийн тодруулга 10-д анхаарлаа хандуулж байгаа бөгөөд энд тус компани нь 2020 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусгавар болсон жилд 40,680,440.9 мянган төгрөгийн дүн бүхий алдагдал хүлээсэн нь компанийн тухайн өдрөөрх тайлант үеийн өр төлбөр нь нийт хөрөнгөөс 36,783,547,8 мянган төгрөгөөр давсныг харуулж байна. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 10-д онцолсон энэхүү үйл явдал буюу нөхцөл нь тодруулга дахь бусад зүйлийн хамт компанийн тасралтгүй зарчмаар үргэлжлүүлэх чадавхад ноцтой эргэлзээ төрүүлэхүйц материаллаг тодорхойгүй байдал оршин байгааг илтгэж байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний мэргэжлийн шийдлээр аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайланд хамгийн их нөлөөтэй асуудлууд юм. Санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа тусдаа дүгнэлт гаргаагүй болно. Тасралтгүй зарчимтай холбоотой материаллаг тодорхойгүй байдал хэсэгт тусгасан асуудалтай холбоотойгоор дээр гаргасан дүгнэлтийн хэлбэрийг өөрчлөөгүй болно.

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН (үргэлжлэл)

Бусад мэдээлэл

Компанийн удирдлага бусад мэдээлэлд үүрэг хариуцлага хүлээнэ. Бусад мэдээлэл нь жилийн тайланд ордог мэдээллээс бүрддэг боловч түүнд санхүүгийн тайлан болон аудиторын тайлан ордоггүй. Санхүүгийн тайлангийн талаар гаргасан бидний дүгнэлт нь бусад мэдээллийг хамардаггүй бөгөөд бид бусад мэдээллийн талаар аливаа баталгаажуулалт, дүгнэлт гаргахгүй. Бид санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбогдуулан бусад мэдээллийг уншиж, санхүүгийн тайлан, аудитаар олж авсан бидний мэдлэг, мөн өөр хэлбэрээр материаллагаар буруу илэрхийлэгдсэн байж болох эсэх тухай асуудлыг авч үздэг. Бид өөрсдийн хийж гүйцэтгэсэн ажилдаа суурилан энэхүү бусад мэдээлэл нь материаллаг буруу илэрхийлэлтэй байна гэж дүгнэвэл энэ тухай тайландаа тусгах ёстой. Бидэнд ингэж тайлагнах зүйл байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд удирдлага болон Засаглах удирдлагын хүлээх үүрэг хариуцлага

Эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бэлтгэж үнэн зөв толилуулах нь удирдлагын үүрэг хариуцлага юм. Зальт ажиллагаа буюу алдаанаас үүдсэн материаллаг буруу илэрхийллээс ангид санхүүгийн тайланг бэлтгэж, үнэн зөв толилуулахтай холбогдсон дотоод хяналтыг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх нь энэхүү хариуцлагад хамаарна. Санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ удирдлага нь компанийг татан буулгах, үйл ажиллагаагаа зогсоох эсвэл ингэхээс өөр сонголт байхгүй байхаас бусад тохиолдолд тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа зогсолтгүй явуулах компанийн чадамжийг үнэлэх хариуцлагыг хүлээх ба шаардлагатай бол тасралтгүй байдалтай холбоотой асуудлуудын талаар тодруулга хийх, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байдлын суурийг хэрэглэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Аудиторын үүрэг хариуцлага

Бидний зорилго бол санхүүгийн тайлангууд нь заль мэх эсвэл алдаанаас үүдсэн материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үл үндэслэлтэй баталгааг олж авах, өөрийн санал дүгнэлтийг багтаасан аудиторын тайлан гаргах явдал юм. Үл үндэслэлтэй баталгаа гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч АОУС-ын дагуу хийж гүйцэтгэсэн аудитаар оршин байгаа материаллаг алдаа зөрчил бүрийг ямагт илрүүлнэ гэсэн баталгаа гаргадаггүй. Заль мэх эсвэл алдаанаас шалтгаалан буруу тайлагнал үүсч болох ба тэр нь дангаараа эсвэл нийтдээ санхүүгийн тайланд үндэслэн хэрэглэгчдийн гаргах эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай юм.

АОУС-ын дагуу бид аудитын туршид мэргэжлийн үл итгэх байр сууринаас хандаж мэргэжлийн шийдэл гарган ажилласан. Мөн бид:

- ✓ Заль мэх эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг алдаатай илэрхийлэгдэх эрсдэлийг тодорхойлж, үнэлэн уг эрсдэлд тохирох аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж, өөрсдийн санал дүгнэлтийн үндэслэл болохуйц хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоог олж авдаг. Заль мэхнээс үүссэн үгсэн хуйвалдах, баримт бичгийг хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу тайлагнах, дотоод хяналтыг үл ойшоох зэргээс шалтгаалсан материаллаг буруу тайлагналыг илрүүлэхгүй байх эрсдэлтэй.

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН (үргэлжлэл)

Аудиторын үүрэг хариуцлага (үргэлжлэл)

- ✓ Компанийн дотоод хяналтын үр ашигт байдлын талаар санал дүгнэлт гаргах зорилгоор биш харин тухайн нөхцөл байдалд тохирох аудитын горимыг боловсруулах зорилгоор аудитад хамаарах дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авдаг.
- ✓ Удирдлагын ашигласан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын тохиромжтой байдал, хийсэн тооцоолол болон холбогдох тодруулгын ул үндэстэй байдлыг үнэлдэг.
- ✓ Мөн компанийн тасралтгүйгээр үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэх чадамжинд мэдэгдэхүйц эргэлзээ төрүүлэхүйц үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал байгаа эсэхийг тодорхойлж, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байдлын суурийг удирдлага зохистойгоор хэрэглэсэн эсэхийг дүгнэдэг. Хэрэв компанийн тасралтгүй байх чадавхад тодорхойгүй байдал байна гэж үзвэл бид санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгад анхаарал хандуулах эсвэл хийсэн тодруулга хангалтгүй байна гэж үзвэл аудитын санал дүгнэлтээ өөрчилдөг. Бидний дүгнэлт нь аудиторын тайлан гаргах өдөр хүртэл олж авсан аудитын нотолгоонд суурилдаг. Гэхдээ компанийн тасралтгүй байх чадавхад нөлөөлөх нөхцөл байдал, үйл явдал ирээдүйд үүсч болох юм.
- ✓ Санхүүгийн тайлангийн толилуулга, бүтэц, агуулга, тодруулгыг багтаагаад санхүүгийн тайлангууд нь үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц хэмжээнд гол гол ажил гүйлгээ ба үйл явдлыг илэрхийлсэн эсэхийг үнэлдэг.
- ✓ Бид аудитын цар хүрээ, хугацаа, аудитын явцад олж илрүүлсэн томоохон чухал асуудлууд болон ажиглагдсан дотоод хяналтын сул талуудын талаар эрх бүхий удирдлагатай харилцдаг.

Тайлангийн хэрэглээ

Энэхүү тайланг Монгол Улсын “Компанийн тухай хууль”-ийн 95.1 дүгээр зүйлд заасан хуулийн этгээд болох Бэрх-Уул ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулж бэлтгэсэн.

Огноо: 2021.04.21.

**3. БЭРХ-УУЛ ХК –ийн 2020 оны 12-р сарын 31-нээрх
САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН**

	Тэм	Төгрөг	
		12/31/2019	12/31/2020
ХӨРӨНГӨ			
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө			215,403,683.66
Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө	9,377,796,399.32		9,377,796,399.32
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт			
Биологийн хөрөнгө	28,672,800.00		29,522,799.96
Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө	2,267,630,720.22		2,267,630,720.22
Биет бус хөрөнгө	3,116,257.09		3,447,184.82
Үндсэн хөрөнгө	2,303,826,542.10		2,621,725,056.34
НИЙТ ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ	13,981,042,718.73		14,515,525,844.32
Эргэлтийн хөрөнгө			
Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө			
Урьдчилж төлсөн зардал, тооцоо			
Бараа материал	13,024,549.43		7,143,026.49
Бусад авлага	23,900,000.00		23,900,000.00
Татвар, НДШ-ийн авлага	548,407.29		
Дансны авлага	199,638,440.54		91,732,981.51
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	17,137,769.48		37,522,389.91
НИЙТ ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	254,249,166.74		160,298,397.91
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	14,235,291,885.47		14,675,824,242.23
ӨМЧ БА ӨР ТӨЛБӨР			
Өмч			
Хувьцаат капитал	1,906,208,000.00		1,906,208,000.00
Нэмж төлөгдсөн капитал			
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	1,990,685,163.16		1,990,685,163.16
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц			
Эздийн өмчийн бусад хэсэг			
Хуримтлагдсан ашиг, алдагдал	(36,849,512,196.02)		(40,680,440,947.11)
НИЙТ ӨМЧ	(32,952,619,032.86)		(36,783,547,783.95)
Өр төлбөр			
Эргэлтийн бус өр төлбөр			
Урт хугацаат зээл	14,336,271,266.67		16,005,182,429.72
Нөөц /өр төлбөр/	16,012,523,696.61		16,012,523,696.61
Хойшлогдсон татварын өр			
Эргэлтийн бус өр төлбөрийн дүн	30,348,794,963.28		32,017,706,126.33
Дансны болон бусад өр төлбөр	1,701,642,551.49		1,886,327,805.52
Цалингийн өглөг	258,705,910.00		387,425,328.60
Татварын өр	83,441,736.57		184,032,674.57
НДШ-ийн өглөг			48,977,861.50
Богино хугацаат зээл			186,405,443.19
Урьдчилж орсон орлого	15,847,204.12		42,256,967.50
Хүүний өглөг	14,779,478,552.87		16,706,239,818.97
Эргэлтийн өр төлбөрийн дүн	16,839,115,955.05		19,441,665,899.85
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	47,187,910,918.33		51,459,372,026.18
НИЙТ ӨМЧ, ӨР ТӨЛБӨР	14,235,291,885.47		14,675,824,242.23

**4. БЭРХ-УУЛ ХК-ийн 2020 оны 12-р сарын 31-нээрх
ОРЛОГЫН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАЙЛАН**

	Тэм	2019 он	(Төгрөгөөр) 2020 он
Орлого			
Борлуулалтын орлого		1,355,177,377.24	1,370,068,490.89
Борлуулалтын өртөг		889,509,453.55	600,954,010.79
Нийт ашиг (алдагдал)		465,667,923.69	769,114,480.10
Түрээсийн орлого		4,181,818.17	4,363,636.40
Хүүний орлого		609,212.60	150,153.93
Ногдол ашгийн орлого			
Бусад орлого		288,079,299.09	44,177,730.10
Борлуулалт маркетингийн зардал			
Ерөнхий ба удирдлагын зардал		576,018,161.78	631,496,947.45
Санхүүгийн зардал		1,948,462,864.25	1,907,189,012.44
Бусад зардал		33,980,754.22	25,959,365.30
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)		(968,395,963.55)	(1,238,706,300.09)
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		5,028,491.20	
Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)			
Хөрөнгө орлуулалт борлуулсанаас үүссэн олз (гарз)			
Бусад ашиг (алдагдал)			
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)		(2,763,290,999.05)	(2,985,545,624.75)
Орлогын татварын зардал		60,921.26	
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)		(2,763,351,920.31)	(2,985,545,624.75)
Бусад дэлгэлгэрэнгүй орлого			
Бусад олз /гарз/			(845,383,126.34)
Орлогийн нийт дүн		-	-
Нэгж хувьцаанд ноогдох суурь ашиг алдагдал		(2,763,351,920.31)	(3,830,928,751.09)

**5. БЭРХ-УУЛ ХК –ийн 2020 оны 12-р сарын 31-нээрх
ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН**

(Төгрөгөөр)

Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Гадаад хөрвүүлэлтийн нооц	Хуримтлагдсан ашиг, алдагдал	Нийт дүн
MNT	MNT	MNT	MNT	MNT
2019 оны 12 сарын 31- нээрх үлдэгдэл НББ-ийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	1,906,208,000.00	1,990,685,163.16	(36,849,512,196.02)	(32,952,619,032.86)
Залруулсан үлдэгдэл Тайлант үеийн цэвэр ашиг /алдагдал/	1,906,208,000.00	1,990,685,163.16	-	(32,952,619,032.86)
			(3,830,928,751.09)	(3,830,928,751.09)
Бусад дэлгэрэнгүй орлого				-
Өмчид гарсан өөрчлөлт Зарласан ногдол ашиг Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн 2020 оны 12 сарын 31- нээрх үлдэгдэл	1,906,208,000.00	1,990,685,163.16	(40,680,440,947.11)	(36,783,547,783.95)

**6. БЭРХ-УУЛ ХК -ийн 2020 оны 12-р сарын 31-нээрх
МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

(Төгрөгөөр)
2020 он

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Тэм	2019 он	2020 он
Үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ			
Мөнгөн орлогын дүн		1,254,538,416.77	1,408,410,283.73
Мөнгөн зарлагын дүн		1,780,475,366.14	1,002,498,763.71
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		(525,936,949.37)	405,911,520.02
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		5,736,030.78	(369,212,479.03)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		519,204,313.54	(16,314,420.56)
Валютын ханшийн зөрүү Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ		(996,605.05)	20,384,620.43
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		18,134,374.53	17,137,769.48
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		17,137,769.48	37,522,389.91
		0.00	(0.00)

